ЛИПЕНЬ 2026

ДЕРЖГЕОКАДАСТР
ДЕРЕГУЛЯЦІЯ • ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ • ДЕТІНІЗАЦІЯ

JICA

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ДАЙДЖЕСТ ПРОЕКТУ З РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ ВИКОРИСТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ГЕОПРОСТОРОВИХ ДАНИХ В УКРАЇНІ: СПЕЦВИПУСК

ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПОЇЗДКИ ДО ЯПОНІЇ ТА ПОСИЛЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ КОНТРАГЕНТІВ

Study Tour або навчальна поїздка – неформальна назва Четвертого елементу Проекту із розвитку потенціалу використання національної інфраструктури геопросторових даних в Україні, який реалізується за підтримки Японського агентства міжнародного співробітництва (JICA) та бенефіціаром якого є Держгеокадастр. Елемент передбачає ознайомлення українських фахівців із зовнішніми практиками використання та розвитку НІГД на різних інноваційних етапах в сферах державного управління та суспільного життя, а також серію зустрічей-консультацій із японськими спеціалістами.

Навчальна поїздка відбулась в першій декаді червня 2026 року.

До складу української делегації ввійшли науковці, практики та представники лінійних підрозділів бенефіціара, які безпосередньо задіяні в розбудові НІГД та створенні відповідного цифрового інструментарію.

З боку японської сторони були залучені представники високого статусу профільних наукових установ, органів місцевого самоврядування, освітніх закладів.

Навчальна програма візиту була сфокусована на реалізації процесу накопичення та організації взаємопроникнення масивів та блоків даних із різних сфер. Японські здобутки в цьому напрямку наглядно демонструюсь, що будучи опрацьованою та трансформованою в конкретні цифрові сервіси мультискладова інформація здатна кратно підвищити ефективність прийняття рішень та загалом процеси управління на різних ланках державних органів, місцевої влади, наукових установ та приватного сектору. Україна послідовно та успішно розбудовує власну систему НІГД – із поправкою на військові ризики та об'єктивну необхідність закриття частини даних із міркувань національної безпеки: і із врахуванням зовнішнього досвіду зможе просунутись на цьому шляху ще далі.

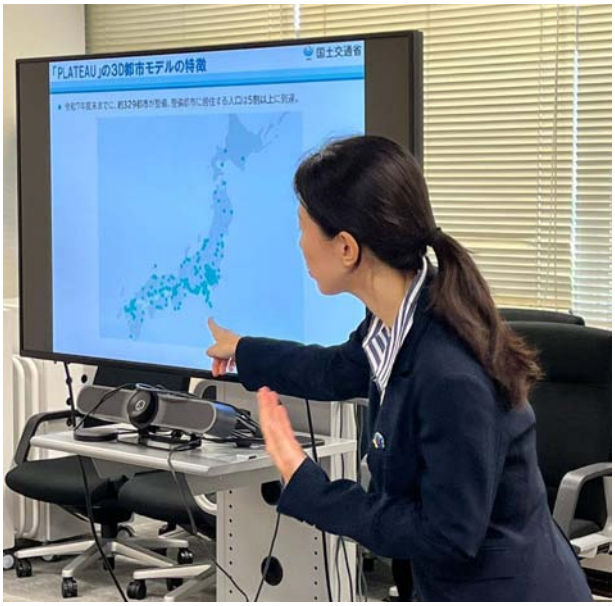

Дмитро МАКАРЕНКО, Голова Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру

Постійний процес навчання, поглиблення та розширення набутих знань є важливою складовою професійного та особистісного розвитку фахівців, сприяючи, в загальному підсумку, розбудові галузей національної економіки та інфраструктури, до яких вони дотичні.

Навчальний елемент Проєкту із розвитку потенціалу використання національної інфраструктури геопросторових даних в Україні, який реалізується в партнерстві із Японським агентством міжнародного співробітництва (JICA) надав українським професіоналам – картографам, інженерам, геодезистам – унікальний доступ до масивів досвіду та знань, які японська сторона набула під час розбудови національної НІГД.

В рамках Study Tour спеціалісти Держгеокадастру та суміжних структур наочно побачили, як функціонують та адмініструються сучасні платформи геопросторових даних, як вони об'єднуються в єдину екосистему та імплементуються в приватному бізнесі, навчанні та державному управлінні. Це конкретні інструменти та практики, які можуть бути трансформовані та інтегровані в українському економічному та суспільному середовищі.

Масиви даних – це стратегічний ресурс, який має бути трансформований в цифрові продукти та максимально ефективно використаний на користь держави.

Жодна математична модель, жодні допоміжні інструменти, включно із Artificial Intelligence, не можуть повноцінно працювати, якщо вони не спираються на коректні дані, і ці дані не доповнюють один одного.

Українська спеціалісти, які послідовно розбудовують систему геопросторових даних зможуть використати прикладний досвід японських колег в накопиченні, зберіганні та використанні НІГД, перетворивши його в інноваційні технології, які сприятимуть розвитку як окремих територій і громад, так і держави вцілому.

Хочу доєднатись до колег із щирою подякою організаторам Study Tour, керівництву донора та загалом всім залученим до його підготовки за докладені зусилля та професійний підхід.

Співпраця із JICA є неоціненною як елемент підтримки поточної спроможності та розвитку інфраструктури геопросторових даних в Україні, так і в контексті повоєнної відбудови.

Кейджі ЯМАДА, керівник Проекту, Kokusai Kogyo o., Ltd

Співпраця між JICA та Україною у сфері геопросторової інформації розпочалася з першого етапу – «Проекту створення Національної інфраструктури геопросторових даних України (2015–2018)». На цьому першому етапі ми продемонстрували розробку прототипу НІГД, орієнтованого на Вінницю, сприяли стандартизації геопросторової інформації та здійснили відповідну передачу технологій. Я був глибоко вражений високим рівнем експертизи та проактивною, самостійною ініціативою, продемонстрованою нашими українськими колегами.

Поточний проект, який знаменує собою другий етап, розпочався у лютому 2022 року. Спираючись на досягнення першого етапу, цей проект має на меті розробити специфікації геопросторової інформації, інтегрувати та стандартизувати геопросторові дані від різних адміністративних установ, а також сприяти їх використанню шляхом підвищення обізнаності та популяризації переваг використання НІГД серед уряду, приватного сектору та широкої громадськості. Хоча проєкт характеризується багатьма ініціативами, що вимагають охоплення численних власників даних та потенційних користувачів, російське військове вторгнення невдовзі після його запуску зробило співпрацю на місцях практично неможливою. Незважаючи на дуже обмежене середовище для віддаленої роботи, ми вже досягли значних результатів. Зараз, через понад чотири роки після початку проєкту, я був глибоко зворушений, нарешті зустрівшись зі своїми українськими колегами віч-на-віч тут, у Японії, та супроводжуючи їх під час навчання. Звісно, саме навчання було дуже корисним, і його результати, безсумнівно, знайдуть відображення в наших майбутніх зусиллях; проте цей досвід змусив мене сильніше, ніж будь-коли, усвідомити першорядну важливість людських зв'язків та зміцнення взаємної довіри. Хоча проєкт буде продовжувати впроваджуватися у дистанційному середовищі до 2027 року, це навчання ще більше зміцнило мою впевненість у тому, що ми можемо успішно завершити його з видатними досягненнями.

Катерина МАНТЮК, начальник Відділу міжнародного співробітництва та європейської інтеграції Держгеокадастру

Навчальна поїздка до Японії в рамках проєкту JICA стала надзвичайно цінним та надихаючим досвідом. Особливо вразив системний підхід Японії до розвитку національної інфраструктури геопросторових даних, де ефективна взаємодія державних органів, місцевої влади, наукових установ та приватного сектору створює єдину екосистему управління геопросторовою інформацією.

Під час зустрічей ми мали можливість ознайомитися не лише з передовими технологіями, а й з філософією відкритості даних, довгострокового планування та міжвідомчої співпраці. Надзвичайно цінним був досвід відвідування японських державних установ, наукових центрів, місцевих органів влади та приватних компаній. Кожна зустріч демонструвала, наскільки важливими є інновації, якісні дані та довіра між усіма учасниками процесу. Особливо вразили проєкти PLATEAU та Virtual Shizuoka, які наочно показали, як сучасні геоінформаційні технології можуть допомагати у прийнятті рішень, управлінні ризиками та сталому розвитку територій.

Окремо хочеться відзначити гостинність японських колег, їхню відкритість до обміну знаннями та щире бажання підтримати розвиток НІГД в Україні. Переконана, що отримані знання та встановлені професійні контакти стануть важливим підґрунтям для подальшого вдосконалення національної інфраструктури геопросторових даних та сприятимуть відбудові й модернізації України на основі сучасних цифрових технологій.

Ця поїздка залишила не лише професійні враження, а й глибоке захоплення тим, як інновації, стратегічне бачення та ефективна співпраця можуть змінювати суспільство та формувати його майбутнє.

Наталя СИЗОНЕНКО, заступник директора департаменту-начальник відділу методичного та технологічного супроводу адміністрування Державного земельного кадастру, ДП «Центр державного земельного кадастру»

Висловлюю щиру подяку Японському агентству міжнародного співробітництва (JICA) за бездоганну організацію та теплий прийом у Токіо.

Цей візит став неймовірною можливістю ознайомитися з передовими гео-інформаційними технологіями Японії, зокрема з сучасними методами автоматизованої обробки даних із різних джерел. Отримані знання щодо нормативно-правового регулювання, інтероперабельності даних та сучасних ІТ-рішень значно посилять наш потенціал у вдосконаленні Державного земельного кадастру, розвитку Національної інфраструктури геопросторових даних та забезпеченні прозорого цифрового розвитку для успішної післявоєнної відбудови України. Щиро вдячна усім державним установам, науковим центрам та приватним компаніям Японії за відкритість та такий цінний обмін практичним досвідом.

Вадим НЕСУК, завідувач лабораторії розроблення програмних засобів геоінформаційних систем ДП «Науково-дослідний інститут геодезії і картографії»

Візит до Японії став цінним досвідом вивчення взаємодії у сфері геопросторових даних між державними інституціями, бізнесом та суспільством. Для розвитку національного геопорталу та НІГД в цілому особливо показовим є японський підхід до розбудови єдиної точки перегляду інформації та забезпечення її доступності. Це наочний приклад того, як технологічні рішення стають основою для ефективного управління інфраструктурою.

Не менш вражаючим є зв'язок НІГД зі сферою освіти. Візит до школи, де учні на практиці опановують роботу з картами за допомогою цифрових інструментів, показав: майбутнє інфраструктури геопросторових даних починається з формування просторового мислення та роботи з інформацією змалечку.

Владислав ГУР'ЯНОВ, картограф 1 категорії відділу картографо-геодезичного фонду ДНВП «Картографія»

Навчальний візит до Японії дозволив побачити, як геопросторові дані використовуються як базова цифрова інфраструктура для управління територіями, безпеки, планування та реагування на ризики. Для мене особливо цінним був досвід поєднання якісних базових даних, відкритих платформ, стандартів, цифрових двійників і практичних сервісів. Такий підхід є важливим для розвитку НІГД, оновлення картографічних даних, просторового планування та підтримки післявоєнної відбудови.

Роман ЗІНЕНКО, начальник відділу геоінформаційних систем і технологій ДП «Науково-дослідний інститут геодезії і картографії»

Навчальна поїздка до Японії дала можливість побачити, як на практиці працюють сучасні платформи геопросторових даних, що об'єднують інформацію з різних джерел та забезпечують її використання державою, бізнесом і громадянами. Особливо цінним для мене став досвід створення цифрових двійників територій, розвитку API та застосування штучного інтелекту для аналізу просторових даних. Переконаний, що ці підходи можуть бути використані під час подальшого розвитку Національної інфраструктури геопросторових даних України та Національного геопорталу НІГД.

Віталій МАНУЇЛОВ, начальник управління картографо-геодезичного фонду та цифрових продуктів ДНВП «Картографія»

Цей ознайомчий візит став гарною можливістю систематизувати власні знання у сфері геопросторових даних, картографії та функціонування національної інфраструктури геопросторових даних, а також порівняти українські підходи із японським досвідом. Особливо цінним було спілкування з профільними фахівцями, які займаються створенням, оновленням та адмініструванням геопросторових ресурсів. Для мене, як керівника напряму картографо-геодезичного фонду та цифрових продуктів, найбільший інтерес викликали сучасні підходи до ведення державних картографічних ресурсів, а також використання штучного інтелекту для автоматичного оновлення картографічних даних і виявлення змін місцевості. Отримані знання та практичний досвід будуть корисними для подальшого розвитку цифрових картографічних продуктів та геопросторових сервісів.

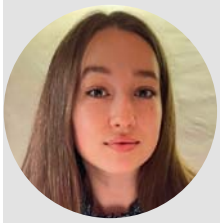

Марія КРУЦЬКО, головний спеціаліст відділу організації топографо-геодезичних і картографічних робіт Департаменту розвитку національної інфраструктури геопросторових даних Держгеокадастру

Відрядження до Японії стало чудовою можливістю поглибити знання у сфері національної інфраструктури геопросторових даних та ознайомитися з японським досвідом щодо її розвитку. Особливо корисним було знайомство з практикою державних установ, наукових центрів і приватних компаній щодо використання геопросторових даних, відкритих даних, цифрових двійників територій та 3D-моделей міст. Найбільше враження справили підходи до популяризації геопросторової інформації серед населення та інтеграція цих знань в освітній процес. Отриманий досвід та практичні кейси стануть корисними в подальшій роботі та сприятимуть розвитку НІГД в Україні. Сподіваюся на подальший розвиток професійної взаємодії та можливості майбутньої співпраці з японськими партнерами.

Ярослава ВІБЛА, картограф відділу цифрового картографування управління з виробництва ДП «Українське державне аерогеодезичне підприємство»

Навчальна поїздка до Японії стала надзвичайно цінним професійним досвідом. Найбільше вразило те, наскільки комплексно там підходять до розвитку територій та управління інфраструктурою. Особливий інтерес викликала концепція VIRTUAL SHIZUOKA, яка демонструє, як сучасні геопросторові технології, тривимірне картографування, хмари точок, ГІС і цифрові двійники можуть бути інтегровані в повсякденну діяльність органів влади.

Як картографу, мені було особливо цікаво побачити, що геопросторові дані розглядаються не лише як картографічний продукт, а як стратегічний ресурс для планування, управління інфраструктурою, моніторингу територій і реагування на надзвичайні ситуації. Такий підхід показує, наскільки важливо сьогодні поєднувати картографію, геодезію, дистанційне зондування Землі та цифрові технології для прийняття ефективних управлінських рішень.

Поїздка залишила дуже позитивні враження. Окрім нових знань, вона стала джерелом натхнення, дала можливість ознайомитися з передовими практиками та переосмислити роль картографії в сучасному цифровому суспільстві. Переконаний(а), що багато із представлених підходів можуть бути адаптовані й використані в Україні для розвитку геоінформаційних систем, цифрової інфраструктури та управління територіями.

Андрій ЧЕРІН, старший науковий співробітник відділу геоінформаційних систем і технологій ДП «Науково-дослідний інститут геодезії і картографії»

Для мене цей ознайомчий візит став насамперед можливістю систематизувати власний досвід у сфері Національної інфраструктури геопросторових даних та порівняти українські підходи з практиками Японії.

Найбільший інтерес для мене становили практичні приклади використання цифрових двійників, відкритих геопросторових даних, 3D-моделей міст та просторової аналітики для підтримки прийняття управлінських рішень.

Цей стаді-тур дав можливість краще зрозуміти сучасні тенденції розвитку геопросторових платформ та підтвердив, що розвиток НІГД має рухатися від створення каталогів і сервісів обміну даними до побудови інтегрованої екосистеми цифрових двійників, просторової аналітики та AI-рішень.

Також бачу перспективи розвитку НІГД. Наступним етапом має стати перехід від платформи обміну геопросторовими даними до національної екосистеми цифрових двійників та просторового штучного інтелекту, яка забезпечуватиме моделювання, прогнозування та підтримку прийняття рішень на всіх рівнях державного управління.

Яніна СТИХАЛЬСЬКА, інженер відділу геоінформаційних систем і технологій ДП «Науково-дослідний інститут геодезії і картографії»

Стаді тур від JICA став цінною можливістю ознайомитися з практичними підходами до впровадження геоінформаційних технологій та краще зрозуміти роль НІГД у сучасних управлінських процесах. Особливо запам'ятався візит до Сідзуоки, де були представлені рішення у сфері управління інфраструктурою із застосуванням 3D-геоданих та цифрових інструментів моделювання.

Як інженеру ГІС, мені було особливо цікаво спостерігати, як складні геопросторові дані інтегруються у зручні для користувача інтерфейси та сервіси. Отриманий досвід є цінним і буде застосований у подальшій професійній діяльності.